

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De naturali ordine comparationis dierum, & de illo, qui pro mysterio
introductus est. E. F

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

rum Dies, scil. naturalis, qui habuit vesperā sed non mane. Mane enim dicitur finis præcedentis, & initium sequentis diei, quod est aurora: quæ nec plenam lucem, nec omnino tenebras habet. Manè ergo primus dies non habuit: quia nec dies præcesserat qui sequentis diei initio terminaretur: & eo præcipue, quia luce apparente, mox super terram plenus atque præclarus dies extitit: qui non ab aurora, sed à plena luce inchoauit: & manè sequentis diei consummatus est. Vnde Beda super Genes. Decebat, ut dies à luce inciperet, & in manè sequētis diei tēderet. ut opera Dei à luce inchoasse, & in lucē cōplera esse significarētur. Reliqui autē dies manè habuerūt, & vesperā: quorū quisq; à suo manè incipiēs, vsq; ad alteri⁹ diei manè tēdebat. De naturali ordine computationis dierum, & de illo qui pro mysterio introductus est. E

Hic est naturalis ordo distinctionis dierum, ut distinguantur atque computentur dies à mane vsq; ad manè. Postea verò in mysterio factum est, ut dies computentur à vespera in vespere, & adiungatur dies præcedenti nocti in computatione: cum iuxta naturalem ordinem præcedens dies sequenti nocti adiungi debeat: quia homo à luce per peccatum corruīt in tenebras ignorantia & peccatorum: deinde per Christum à tenebris ad lucem rediit. Vndē Apostolus: Eramus aliquando tenebræ, nunc autem lux in Domino. Primus itaque dies non ab aurora, sed à plena luce incipiens, & post vespere paulatim occidēte luce excipiē manè sequētis diei, explet⁹ est. Vndē Beda, Occidēte luce & paulatim post spatiū diurnę lōgitudinis inferiores partes subeūte, factū est vespera: sicut nūc sitato cursu Solis fieri solet. Factū est autē manē adē super terrā redeūte, & aliū diē inchoāptere: & dies explet⁹ est vñ⁹ viginti quatuor horarum. ne dies unus. Fuitque nox illo triduo omnino tenebrosa, quæ post creatu sydera aliqua luce claruit. Cur

Beda vt re-
fertur in
gl. ordina-
ria ad illud
Factum est
vespere &
mane. Gen. I.

Beda gl. or-
dinaria ad
illud idem
Gen. I. Fa-
ctum est ve-
spere & ma-
ne dies unus.

Cur Sol factus est, si lux illa sufficiebat.

F

Solet autem quæri, quare factus est Sol, si lux illa ad faciendum diē sufficiebat? Ad quod dici potest, quoniam lux illa forte superiores partes illuminabat, & ad illuminationem inferiorum Solem fieri oportebat. Vēl potius ideo, quia factus Sole diei fulgor auct⁹ est. Ampliori n. multo luce raduit dies postea, quam ante. Si autem quæritur, quid de luce illa factum sit, cum modo non apparet? Potest dici, aut de ea corp⁹ Solis formatum, aut in ea parte cœli esse, in qua Sol est: non quod ipsa sit Sol, sed sicut ei unita ut discerni non valeat.

*Quomodo accipiendum sit illud, Dixit Deus, an sono
vocis id Deus dixerit, an aliter.*

G

Præterea inuestigandum est, quomodo accipiendum sit quod ait: *Dixit Deus, vtrum tempora- Lib 1. cap. 12.
raliter, vel sono vocis illud dixerit, an alio modo? in princip.
Aug. super Gen. tradit, nec temporaliter, nec sono tom 3.
vocis Deum locutum fuisse, quia si tempora-
liter, & mutabiliter. Etsi corporaliter dicatur sonus vox Dei, nec lingua erat qua loquere-
tur, nec erat quem oportet audire & intelligere.
Bene ergo vox Dei ad naturam verbi, per quod Cap. 4. in
omnia facta sunt, refertur. Dixit ergo Deus fiat, princip.e-
&c non temporaliter, non sono vocis, sed in ver- iusdem lib.
bo sibi coetero, i. verbū genuit int̄ernaliter in 1. de Gen.
quo erat: & disposuit ab æterno, vt fieret in tem- ad literam.
pore: & in eo factum est.*

*Quomodo accipiendum sit, quod dicitur pater operari in fi-
lio, vel per filium, vel in spiritu sancto.*

H

Hic quæri solet, quomodo accip̄endum sit, quod dicitur pater operari in filio, vel per filium, vel in spiritu sancto. Hæc enim scriptura frequenter nobis proponit: *vt, Omnia in sapientia fecisti Domi-
ne, id est, in filio, creauit Deus cœlum & terram. Et
illud, Per quē fecit & secula. Super illū quoq; Psal- Aug. concio.
mi locum: Verbo Domini cœli firmati sunt, &c. di- ne 2. ad ver-
cit Aug.*